Lietas arhīva Nr. K77-2880-24/113
ECLI:LV:RPT:2024:1101.19730439024.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā
2024.gada 1.novembrī

Rīgas pilsētas tiesa:
tiesnese Gunta Sokolova,
piedaloties prokurorei Ivetai Mihailinai,
aizstāvei zvērinātai advokātei Ingai Eglītei,
iztiesājot atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas,

konstatēja:

/pers. A/ izdarīja zādzību nelielā apmērā, un proti:

2024.gada 26.maijā ap plkst.8.15 /pers. A/, atrodoties SIA "/nosaukums/" veikalā "/nosaukums/" /adrese/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolēma izdarīt svešas kustamas mantas nolaupīšanu.

Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/, uzskatot, ka viņa darbības neviens nenovēro, slepeni, no preču plaukta paņēma četras uzkodas "Itāļu ar šķiņķi un sieru" 3,96 *euro* vērtībā (vienas uzkodas vērtība - 0,99 *euro*), trīs pekanriekstu maizītes ar kļavu sīrupu 1,77 *euro* vērtībā (vienas maizītes vērtība – 0,59 *euro*), trīs picas ar šķiņķi 4,77 *euro* vērtībā (vienas picas vērtība – 1,59 *euro*), ielika papīra maisiņā, pēc kā apēda vienu maizīti un paņēma vienu dzeramo jogurtu "*Activia*" ar aveņu un granātābolu garšu 1,40 *euro* vērtībā. Ar paņemtajām precēm /pers. A/ izgāja no veikala nesamaksājot par tām.

Ar savām darbībām /pers. A/ slepeni nolaupīja cietušajai SIA "/nosaukums/" piederošo mantu 11,90 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

2024.gada 25.jūlija tiesas sēdē apsūdzētais piedalījās no ieslodzījuma vietas, jo bija apcietināts citā kriminālprocesā, un lūdza atlikt iztiesāšanu, lai pieaicinātu aizstāvi (nododot lietu tiesai, apsūdzētais prokurorei paziņoja, ka aizstāvis viņam tiesā nebūs nepieciešams) un lai noslēgtu ar cietušo izlīgumu.

Pēc tiesas sēdes tiesa nosūtīja apsūdzētajam cietušās rekvizītus.

2024.gada 22.augusta tiesas sēdē apsūdzētais (viņam vēl atrodoties ieslodzījuma vietā) paziņoja, ka 2024.gada 19.augustā ir veikts maksājums cietušajai. Tā kā pierādījums par to tiesā nebija iesniegts, tiesa deva apsūdzētajam iespēju iesniegt maksājuma dokumentu un noslēgt izlīgumu ar cietušo.

Apsūdzētajam tika izskaidrots, ka lietu atbilstoši Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmajai daļai ir iespējams iztiesāt bez viņa, ja viņš atkārtoti neieradīsies tiesā bez attaisnojoša iemesla.

Pēc tiesas sēdes tiesa nosūtīja apsūdzētajam informāciju, ka cietušās pārstāve lūdz ierasties apsūdzēto veikalā /adrese/, lai pārrunātu izlīguma iespējas.

2024.gada 26.augustā apsūdzētais, atrodoties ieslodzījuma vietā, saņēma pavēstes uz 2024.gada 7.un 8.oktobra tiesas sēdēm.

2024.gada 3.oktobrī cietušās pārstāve lūdza izskatīt lietu bez cietušās pārstāvja piedalīšanās, uzturot iepriekš izteiktos lūgumus un prasības.

2024.gada 7.oktobra tiesas sēdē apsūdzētais neieradās, neziņojot par neierašanās iemesliem. Tiesa atzina, ka viņš uz tiesas sēdi nav ieradies neattaisnojoša iemesla dēļ.

2024.gada 8.oktobrī apsūdzētais ieradās uz tiesas sēdi. Tiesas sēdē tika noskaidrots, ka apsūdzētais ir veicis kaitējuma kompensācijas segšanai vienu maksājumu, taču tā nav visa kaitējuma summa. /pers. C/ apsūdzētā vietā 2024.gada 8.oktobrī plkst. 14.12, tas ir, nepilnu stundu pirms tiesas sēdes sākuma, cietušajai samaksāja 11 *euro*. Tiesa deva apsūdzētajam iespēju samaksāt atlikušo kaitējuma kompensācijas daļu. Apsūdzētais saņēma pavēsti uz 2024.gada 25.oktobra tiesas sēdi.

2024.gada 24.oktobrī cietušās pārstāve lūdz izskatīt lietu bez cietušās pārstāvja piedalīšanās, uzturot iepriekš izteiktos lūgumus un prasības.

2024.gada 25.oktobra tiesas sēdē apsūdzētais neieradās. Pirms tiesas sēdes viņš piezvanīja un paziņoja par veselības problēmām. Tiesa nolēma, ka par neierašanās iemesliem lems nākošajā tiesas sēdē. Advokāte 2024.gada 25.oktobrī apsūdzētā vietā samaksāja atlikušo kaitējuma kompensācijas daļu - 90 centus.

2024.gada 1.novembra tiesas sēdē apsūdzētais neieradās, neziņojot par neierašanās iemesliem. Tiesa atzina, ka apsūdzētais šajā un 2024.gada 25.oktobra tiesas sēdē neieradās neattaisnojošu iemeslu dēļ.

Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmā daļa paredz, ka krimināllietu par mazāk smagu noziegumu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi.

Kriminālprocesa likuma 83.panta trešā daļa nosaka, ka iztiesāšanas laikā aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, ja lieta tiek skatīta bez apsūdzētā piedalīšanās.

Ievērojot to, ka apsūdzētais trīs reizes bez attaisnojoša iemesla neieradās uz tiesas sēdēm un tiesa ir nodrošinājusi aizstāvja piedalīšanos tiesas sēdē, tiesa iztiesāja lietu bez apsūdzētā piedalīšanās.

Pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta.

No SIA "/nosaukums/" 2024.gada 26.maija iesnieguma izriet, ka 2024.gada 26.maijā ap plkst. 08.15 vīrietis no veikala "/nosaukums/", kas atrodas /adrese/, nozaga apsūdzībā norādītās preces 11,90 *euro* vērtībā.

Pirmstiesas kriminālprocesā SIA "/nosaukums/" pārstāve /pers. E/ liecināja, ka no veikala darbiniekiem uzzināja par šo zādzību. Preces nebija derīgas tālākai realizācijai, tāpēc piesaka kaitējuma kompensāciju 11,90 *euro*.

Pirmstiesas kriminālprocesā liecinieks /pers. F/ liecināja, ka 2024.gada 26.maijā strādāja apsardzē veikalā "/nosaukums/" un kamerās ieraudzīja,

ka vīrietis veikalā paņem bulciņas un jogurtu. Vienu bulciņu vīrietis apēda. Tad vīrietis, nesamaksājot par paņemtajām precēm, izgāja cauri kasēm. Liecinieks vīrietim sekoja ārpus veikala telpām. Vīrietis sāka skriet. Liecinieks viņu aizturēja un nodeva policijai. Vīrietis bija /pers. A/.

No videoieraksta redzams, ka apsūdzētais plkst. 08.12 ienāk veikalā un dodas tirdzniecības zālē, nepaņemot iepirkuma groziņu vai ratus. Apsūdzētais dodas pie stenda ar uzrakstu "Maiznīca", divos papīra maisiņos saliek preces un dodas prom no stenda, ēdot vienu bulciņu. Tad apsūdzētais no ledusskapja paņem jogurtu. Apsūdzētais dodas uz kasu zonu. Vienā kasē tiek apkalpota pircēja. Otrā kasē nav kasiera. Apsūdzētais pagriežas uz kasi, kur nav kasiera, dodas tās virzienā un iziet cauri kasei, turot preces rokās un par tām nesamaksājot.

Pirmstiesas kriminālprocesā, nopratināts kā aizdomās turētais, apsūdzētais liecināja, ka paņēma bulciņas un jogurtu un izgāja no veikala. Viņš nezina, kas viņam notika. Viņu aizturēja apsargs. Uzskata, ka aizmirsa samaksāt par precēm.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais liecināja, ka iegāja veikalā, kur paņēma jogurtu un bulciņas. Aizdomājās, tāpēc izgāja no veikala, par precēm nesamaksājot. To, ka izdarījis zādzību, saprata, kad viņu aizturēja apsargs un pateica, ka aiztur par zādzību.

Pēc apsūdzības uzrādīšanas apsūdzētais liecināja, ka savu vainu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīst pilnībā un izdarīto nožēlo.

Novērtējusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka to kopums apstiprina, ka apsūdzētais izdarīja apsūdzībā norādītās darbības, tas ir, paņēma apsūdzībā norādītās preces, pēc tam vienu preci apēda un ar atlikušajām precēm no veikala izgāja, par tām nesamaksājot. Darbības ir redzamas videoierakstā un tās apliecina cietušās pārstāves un liecinieka liecības. Cietusī ir norādījusi preču aprakstu un vērtību un tas netiek apstrīdēts.

Tiesa netic apsūdzētā norādei, ka viņš aizdomājās un izgāja no veikala, par precēm nesamaksājot, jo no videoieraksta ir redzams, ka viņš pirms kasēm novērtē situāciju uz dodas uz to kasi, kur nav kasiera, un caur to iziet ārā no veikala.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir izdarījis apsūdzībā norādītās darbības un viņa nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, jo no pierādījumiem izriet, ka apsūdzētais, zinot, ka viņam klāt ir veikala prece, apzināti par to nesamaksājot, izgāja no veikala, līdz ar to ieguva savā rīcībā svešu mantu bez atlīdzības, tas ir, izdarīja zādzību.

Likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 22.pants paredz, ka atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts nelielā apmērā, iestājas, ja vainīgajam bijis nodoms iegūt noziedzīga nodarījuma priekšmetu, kura vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nepārsniedz vienu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu. Priekšmeta vērtība nosakāma atbilstoši tirgus cenām vai tām pielīdzinātām cenām nodarījuma izdarīšanas laikā.

Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr. 656"Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punkts redakcijā uz 2024.gada 26.maiju noteica, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 700 *euro*.

Apsūdzētā nozagto preču vērtība nepārsniedz vienu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu, līdz ar to viņš izdarīja zādzību nelielā apmērā un viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu pret īpašumu. Radītais kaitējums ir atlīdzināts.

Pārbaudot apsūdzētā personību, noskaidrots, ka viņš kā persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, sākot no 2009.gada, ir reģistrēts 33 kriminālprocesos. 15 reizes apsūdzētais ticis notiesāts. Pārsvarā viņš ticis tiesāts par mantiska rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu un par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar nelegālu narkotiku apriti. 9 kriminālprocesi tikuši izbeigti, 7 – apvienoti. Pēdējo reizi apsūdzētais notiesāts ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 10.jūlija spriedumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2024.gada 7.septembrī. Īslaicīgo brīvības atņemšanu apsūdzētais ir izcietis.

Novērtējusi apsūdzētā uzvedību šajā kriminālprocesā, tiesa secina, ka viņš, saprotot, ka cietusī nevēlas slēgt ar viņu izlīgumu, vilcināja procesa norisi un sāka izvairīties no tiesas.

Apsūdzētais ir deklarēts ārpus Rīgas, taču, kā noskaidrots tiesas sēdēs, viņš pēc īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanas dzīvo Rīgā (nosauca adresi).

Nopratināšanās pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais par sevi sniedza ziņas, ka nav precējies, ka viņam ir pamatizglītība, ka strādā par santehniķi un elektriķi kā pašnodarbinātais.

Novērtējusi apsūdzētā personību, tiesa secina, ka viņš kā persona, kura ir tiesāta par noziedzīgām darbībām nelegālā narkotiku apritē, ir izvēlējies savas mantiskās problēmas risināt, izdarot zādzības. Iepriekšējo sodāmību vēsture norāda, ka noziedzīgos nodarījumus apsūdzētais ir izdarījis regulāri. 31 gada vecumā viņš ir notiesāts 15 reizes.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa nosaka, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Novērtējusi faktu, ka apsūdzētais savā dzīves laikā ir ticis tiesāts vairākkārtīgi par mantiska rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, to, ka nav izdarījis secinājumus par noziedzīgas rīcības sekām, nav mainījis savu noziedzīgo uzvedību, turpinot izdarīt analoģiskus noziedzīgus nodarījumus, tiesa secina, ka soda mērķis nav sasniedzams, nepiemērojot sodu, kas nav saistīts brīvības atņemšanu.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā personību un izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, atzīst, ka soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, var panākt, izolējot viņu no sabiedrības, un kā sods viņam nosakāma īslaicīga brīvības atņemšana.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka viņš ir labprātīgi atlīdzinājis cietušajai radīto kaitējumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais ir vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Par atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Tā kā ir konstatēti divi atbildību mīkstinoši un viens pastiprinošs apstāklis, tiesa atzīst, ka atbilstošs soda mērs ir īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem.

Ievērojot to, ka noziedzīgais nodarījums ir izdarīts pirms Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 10.jūlija sprieduma spēkā stāšanās, viņam ir nosakāms galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Krimināllikuma 50.panta piektā daļa paredz, ka Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas kārtībā tiesa nosaka sodu, ja pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās pirmajā lietā. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu.

Krimināllikuma 50.panta pirmā daļa paredz, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu. Šādā gadījumā galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

Tiesa ņem vērā Augstākās tiesas rekomendāciju, ka, nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos vajadzētu piemērot piespriesto sodu daļēju saskaitīšanu. Savukārt galīgā soda noteikšana, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, var tikt piemērota īpašos gadījumos (Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmums).

Nekonstatējot uz apsūdzēto īpašu gadījumu, kas atļautu tiesai pilnībā saskaitīt piespriestos sodus, noteiktie īslaicīgās brīvības atņemšanas sodi ir saskaitāmi daļēji, nosakot brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem. Pilnībā pieskaitāms papildsods kā cits soda veids.

Apsūdzētais šajā kriminālprocesā bija aizturēts 2024.gada 26.maijā un atbrīvots 2024.gada 28.maijā. Šīs divas dienas atbilstoši Krimināllikuma 52.panta ceturtajai daļai ieskaitāmas sodā kā izciestas.

Laikā no 2024.gada 28.maija līdz 2024.gada 28.augustam apsūdzētais izcieta ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 10.jūlija spriedumu noteikto īslaicīgo brīvības atņemšanu. Šis laiks ieskaitāms sodā kā izciests atbilstoši Krimināllikuma 50.panta piektajai daļai.

N o 2024.gada 7.septembra līdz 2024.gada 1.novembrim apsūdzētais izcieta papildsodu. Norādītais laiks ieskaitāms kā izciests atbilstoši Krimināllikuma 50.panta piektajai daļai.

Apsūdzētajam nav piemērots drošības līdzeklis.

Tā kā lieta izskatīta apsūdzētā prombūtnē, tiesa secina, ka kriminālprocesa virzību neietekmē tas, vai apsūdzētajam ir vai nav piemērots drošības līdzeklis. Tāpēc arī līdz brīdim, kad spriedums stājas spēkā, nav nepieciešams piemērot viņam drošības līdzekli.

Cietusī SIA "/nosaukums/" pieteikusi mantiskā kaitējuma kompensāciju 11,90 *euro*.

Lietā ir iesniegti dokumenti, kas apliecina, ka kaitējuma kompensācija ir samaksāta.

Cietušās pārstāve pieteikumu nav atsaukusi un nav arī iesniegusi iebildumus, ka samaksa nav saņemta. Tiesa atzīst, ka šādos apstākļos nav pamata noteikt kaitējuma kompensāciju ar spriedumu.

Zvērināta advokāte Inga Eglīte iesniegusi lietā paziņojumus, ka samaksas apmērs par valsts nodrošināto juridisko palīdzību tiesas sēdēs lietā kopā ir 266,20 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību ir personai, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem.

Novērtējusi tiesai zināmo par apsūdzētā personību, tiesa secina, ka apsūdzētais nav persona, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.pantu ir tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību, līdz ar to no apsūdzētā piedzenami izdevumi par advokāta palīdzību tiesas sēdēs.

Disks ar videoierakstiem, kas glabājas pie kriminālprocesa, pēc sprieduma stāšanās spēkā atstājams papīra formāta krimināllietā kā dokuments atbilstoši Kriminālprocesa likuma 135.pantam.

Saskaņā Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ atzīt par vainīgu mazāk smaga nozieguma, kāds paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu šajā spriedumā noteikto sodu daļēji saskaitīt ar sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 10.jūlija spriedumu, un galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Ieskaitīt brīvības atņemšanas sodā kā izciestu aizturēšanu no 2024.gada 26.maija līdz 2024.gada 28.maijam (divas dienas) un pēc Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 10.jūlija sprieduma izciesto sodu no 2024.gada 28.maija līdz 2024.gada 28.augustam.

Ieskaitīt tiesību ierobežošanas sodā laiku no 2024.gada 7.septembra līdz 2024.gada 1.novembrim.

Nenoteikt SIA "/nosaukums/" mantiskā kaitējuma kompensāciju.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos procesuālos izdevumus 266,20 *euro* par juridisko palīdzību kriminālprocesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā- 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas -, un pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par samaksu, šos izdevumus iemaksājot ar sekojošiem rekvizītiem: Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs 90001672316, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV05TREL819045814800B.

Disku ar videoierakstiem, kas glabājas pie papīra formāta krimināllietas, atstāt papīra formāta krimināllietā.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena tiek noteikta 2024.gada 15.novembrī.

Tiesnese G. Sokolova